

Justitiedepartementet

Er referens/dnr:
Ju2020/00999/L4

Vår referens/dnr:
54/2020

2020-05-11

Remissvar

Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om utländska direktinvesteringar (SOU 2020:11)

Svenskt Näringsliv företräder drygt 60 000 små, medelstora och stora företag. Dessa är organiserade i 50 bransch- och arbetsgivarförbund.

Svenskt Näringsliv vill understryka vikten av frihandel och öppenhet mot omvärlden. En öppenhet för utländska investeringar har varit mycket gynnsamt för Sverige och det bör även fortsättningsvis vara den övergripande inriktningen. Hälften av den svenska exporten kommer från utlandsägda företag som investerat i Sverige. Samtidigt är det viktigt att kunna hindra eller stoppa utländska direktinvesteringar som hotar vår nationella säkerhet. Svenskt Näringsliv ser därför positivt på att investeringsgranskning införs nationellt i tillägg till det som föreskrivs i EU-förordningen.

Enligt delbetänkandet ska Inspektionen för strategiska produkter (ISP) vara nationell kontaktpunkt för Sverige. Svenskt Näringsliv tar i och för sig inte ställning i frågan om vilken myndighet som är mest lämplig för uppdraget, men konstaterar att ISP framförallt har erfarenhet av att fatta beslut som innebär att väga in olika former av säkerhetspolitiska aspekter. En bedömning av om en investering ska hindras kommer emellertid också att kräva förmåga att väga in andra aspekter, såsom effekter på frihandel, internationell företagsamhet och teknikutveckling. Inom dessa områden kommer ISP i så fall, precis som nämns i betänkandet, att behöva tillföras kompetens för att kunna utföra sitt uppdrag.

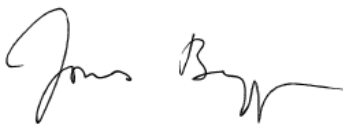
Inför den närmare utformningen av det svenska granskningssystemet vill Svenskt Näringsliv ta tillfället i akt och framföra följande synpunkter.

- De svenska företagen och den svenska ekonomin gynnas bäst av öppenhet för gränsöverskridande handel och investeringar.
- Ett fortsatt öppet investeringsklimat är av stor vikt för ökad tillväxt, produktivitet, innovation och sysselsättning i Sverige.
- Det är dock nödvändigt att införa en möjlighet att granska och hindra utländska direktinvesteringar i Sverige som negativt kan påverka vår nationella säkerhet.

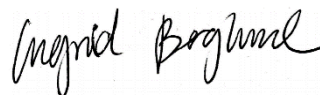
- Det är viktigt att ta hänsyn till att svenska företag har varit, och vill fortsätta att vara, framgångsrika i att investera i företag i andra länder, inklusive företag som är betydelsefulla inom till exempel kritisk teknologi eller forskning och utveckling. Effekter på svenska företags möjlighet att agera internationellt måste därför beaktas vid utformningen av ett nationellt granskningssystem
- För att minimera riskerna för att normala investeringsflöden hämmas bör granskningen begränsas till det som är nödvändigt med hänsyn till Sveriges säkerhet. Här kan det till exempel vara motiverat att granska statligt stödda förvärv av kritisk infrastruktur och kritisk teknik.
- Det är viktigt att den administrativa bördan för företag minimeras. Fokus bör vara på att identifiera och granska potentiellt problematiska investeringar snarare än att skapa en ökad regelbörda för alla företag inom eventuellt känsliga verksamhetsområden.
- Kriterierna för granskning liksom det formella förfarandet måste vara transparenta, förutsägbara och icke-diskriminerande. Otydlighet i dessa delar kan leda till missförstånd och i värsta fall ogrundade motåtgärder från investerings- och handelspartners.
- Det är viktigt att granskningen sker snabbt, annars riskerar priser på berörda verksamheter att påverkas negativt, vilket kan ha en negativ inverkan på viljan att investera i samhällsviktig verksamhet.
- Beslut måste ske på ett sätt som inte är, eller uppfattas vara, sårbart för politiska påtryckningar. Vidare måste beslut kunna överklagas.
- Det bör tydliggöras vem av parterna, den utländska investeraren eller det berörda företaget, som har skyldighet att tillhandahålla vilken information som anges i punkterna i artikel 9.2 i förordningen.
- I artikel 4 i förordningen exemplifieras ett antal områden där granskning kan bli aktuellt. Flera av dessa områden, exempelvis kritisk teknik och kritisk infrastruktur, inbegriper verksamheter med komplicerade tekniker som dessutom är under snabb utveckling. Mycket av den kompetens och förståelse för dessa tekniker, deras framtida potential och utveckling återfinns i privat sektor. En nära och löpande dialog med berörda delar av näringslivet är därför av stor vikt för granskningsmyndighetens förmåga att göra adekvata bedömningar.

Anna Stellingner

Jonas Berggren

Ingrid Berglund